

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo

GRADSKO VIJEĆE

Broj:
Sarajevo, __.__.2022. godine

Na osnovu člana 26. stav 1. tačka 2. i člana 74. stav 1. Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 34/08 – prečišćeni tekst), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na __. sjednici održanoj __.__.2022. godine, primilo je k znanju

Informacija o realizaciji Projekta revitalizacije obalnih kamenih zidova Miljacke pjeskarenjem

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 216 659
Fax: +387 33 205 874
Email: gsgv@sarajevo.ba
Web: gradskovijece.sarajevo.ba

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADONAČELNICA

Informacija
o realizaciji Projekta revitalizacije obalnih kamenih zidova Miljacke pjeskarenjem

Predlagač: Gradonačelnica
Obradivač: Služba za urbano planiranje, investicije,
stambene i komunalne poslove

Sarajevo, maj 2022. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

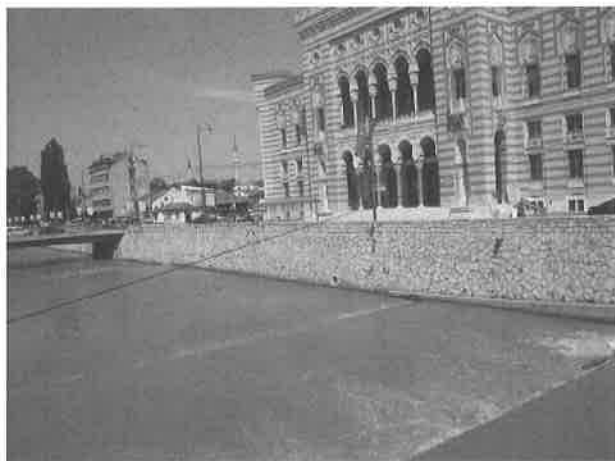
OPIS POSTOJEĆEG STANJA KAMENIH ZIDOVA

Obaloutvrde korita Miljacke, od kad su izgrađene za vrijeme Austro-Ugarske monarhije, nisu imale neko značajnije održavanje i rekonstrukciju. Desna obala korita utvrđena je kamenim zidom na potezu od Brane Bentbaša do Mosta Suade i Olge, visine između 4 i 5 metara, izrađenog od kamena različitog oblika, dimenzija i vrste obrade, uglavnom kamena svijetlosive boje. Desna obala korita je mješovitog karaktera gdje se smjenjuju zatravljeni nasipi i kameni zidovi. Kamene obaloutvrde i nasipi su naslonjeni na gradske saobraćajnice i pješačke staze, tako da sa riječnim obalama čine gradsku cjelinu.

Do danas nije bilo nekog planskog i sistematičnog održavanja zidova, vidljivo je na nekim dijelovima da je uklanjano rastinje, vršeno je čišćenje i obnavljanje cementnih fuga. Obzirom na intenzitet rasta korova i šiblja, a u cilju poboljšanja čistoće korita i vizuelnog ugođaja, potrebno je aktivnosti na čišćenju kamenih obala i korita vršiti jednom godišnje u periodu najnižeg vodostaja. Na taj način bi nakon jednog temeljitog čišćenja i sanacije bilo moguće sa manjim troškovima na godišnjem nivou održati zadovoljavajuće stanje obala i korita, te spriječiti rast šiblja i skupljanje blata.

Ovakvo postojeće stanje korita rijeke Miljacke od bazena na Betbaši do Vrbanja Mosta (Most Suade i Olge), uz glavne šetnice i saobraćajnice u gradu Sarajevu, ukazuje da se ovom problemu već duže godina posvećuje malo pažnje.

Zbog svega navedenog Gradska uprava se opredijelila za izradu Projektnog rješenja, time je prepoznala potrebu za novim konceptom, odnosno za sveobuhvatnom rekonstrukcijom kojom bi se otklonili svi nedostaci te spriječila daljnja degradacija korita Miljacke u gradskoj zoni. Gradska uprava je pokrenula više projekata kojima se sprječava daljnje propadanje obaloutvrda kako bi se obalni zidovi doveli u stanje koje dolikuje gradskoj sredini. To je stanje koje se uklapa u ambijent šetnica, ugodno za poglede šetača, a ujedno pruža povećanu sigurnost od urušavanja.

Na taj način će se prvi put nakon izgradnje gradskih kamenih obaloutvrda korita Miljacke trajnije riješiti ovaj problem.

Opis predloženog rješenja revitalizacije obalnih kamenih zidova – pjeskarenje

Gradska uprava Grada Sarajevo već realizuje projekat kojim se sprječava daljnja degradacija i propadanje kamenih obaloutvrda. Projektom sanacije kamenih zidova iz 2018.-2019. godine, obuhvaćena je rekonstrukcija i doziđivanje oštećenih i obrušenih dijelova zidova, doziđivanje oštećene krune i popunjavanje fuga kamenih zidova cementnim malterom.

U skladu sa izdanim projektnim zadatkom od investitora Grad Sarajevo – Gradska uprava, ovim dijelom se predviđa čišćenje kamenih zidova metodom pjeskarenje.

Utjecaj prirodnih faktora – sunce, mraz, kiša, voda, vjetar i agresivnih produkata industrijskog kompleksa, kao što su izduvni gasovi i drugi agresivni agensi, postaju sve više faktori koji destruktivno djeluju na kamen, posebno u uslovima koji su u koritu Miljacke u gradskoj zoni.

Pjeskarenje je jedini mogući način čišćenja velikih kamenih površina kojim se kamene površine izlažu udaru čvrstih čestica abrazivnog materijala, velikom brzinom uz pomoć komprimiranog zraka i vode čime se površina kamena obrađuje do željenog stepena čistoće. Kako su obale Miljacke izgrađene od kamena različitog oblika, dimenzija i vrste obrade, ovim projektnim rješenjem se zahtijeva i različit stepen čistoće. Na svim dijelovima pjeskarenjem je potrebno ukloniti prljavštinu, masnoće, slojeve algi, lišajeva i mahovine koji su se nakupili tokom vremena. Pjeskarenjem se također želi postići obnavljanje površine kamena te vraćanje kamenu izvorne svijetlosive boje i jednoliko čiste površine.

Projektnim rješenjem se predlaže upotreba tzv. mokrog postupka pjeskarenja uz primjenu kvarca kao abrazivnog materijala. Različiti materijali za pjeskarenje daju različite rezultate te je prethodno potrebno izvršiti probno pjeskarenje radi određivanja granulacije kvarcnog pijeska.

Započeti radovi na revitalizacija kamenih obalnih zidova korita rijeke Miljacke pjeskarenjem

Okvirnim Sporazumom o revitalizacija kamenih obalnih zidova korita rijeke Miljacke pjeskarenjem, broj 01/04-11-3423-4/21 od 11.11.2021. godine, potpisanim sa najpovoljnijim ponuđačem „Klico trans gradnja“ d.o.o. ukupne vrijednosti 244.864,20 KM za period od 3 godine, započete su konkretne aktivnosti na ovom važnom projektu.

Aktivnosti na čišćenju obalnih kamenih zidova metodom pjeskarenja, kojom se kamene površine zidova orijentirane prema koritu Miljacke, kruni podzida i vanjskom dijelu podzida (prema ulici) izlažu jakom udaru čvrstih čestica abrazivnog materijala – kvarca uz pomoć komprimiranog zraka i vode, pokrenute su u aprilu 2022. godine.

Projektom će se postići jednolika čista površina kamena, a sa kamenih površina će se ukloniti nakupljeni slojevi masnoća, algi, lišajeva. Obuhvaćene su kamene i betonske površine.

Završetak projekta je planiran u 2023. godini kada će dionica uređenog kamenog korita Miljacke od Bentbaše do Mosta Suade i Olge (150 m nizvodno od mosta) sa unutrašnje i vanjske strane biti kompletno ispjeskarena.